

Til Enova

Deres ref.:	Vår ref.: MHF	Dato: 15. august 2025
-------------	---------------	-----------------------

Innspill "Energieffektiv utfasing av fossile brensler"

Norsk Industri vil med dette gi innspill til nytt tema under Store klima- og energisatsinger i industri om utfasing av fossile brensler. Generelt fremstår kravene som strenge og vurderingen er at få prosjekter vil kunne tilfredsstille alle kvalifikasjonskravene. Det vil også være viktig å anerkjenne at mange norske bedrifter har gjennomført tiltak og har lite karbonavtrykk. Dette bør ikke være en ulempe for disse bedriftene.

Kvalifikasjonskriterier

I avsnitt 6.2 (Kvalifiserte prosjekt) i kriteriene for støtte, fremgår det at konvertering fra fossile brensler til fast biobrensel kun er støtteberettiget for ikke-kvotepliktige anlegg. Norsk Industri mener at denne begrensningen er uheldig, særlig sett i lys av målsettingene i Styringsavtalen for Enova for perioden 2025–2028. Avtalen har som mål å fremskynde utvikling og utbredelse av klima- og energiløsninger som bidrar til et effektivt energisystem og styrker kraft- og effektbalansen.

I en svært presset nettsituasjon har bedrifter identifisert prosjekter som direkte kan bidra til å styrke kraft- og effektbalansen. Disse prosjektene faller imidlertid utenfor støtteordningen fordi de er tilknyttet kvotepliktige anlegg. Norsk Industri er bekymret for at en ekskludering av kvotepliktig sektor vil forverre situasjonen ytterligere, og at løsninger som kunne bidra til å oppfylle avtaleperiodens målsetting dermed ikke blir realisert.

Med begrunnelse i et anstrengt strømnnett, så kan trolig dette falle inn under EØS gruppeunntak som beskrives i "Flexibility in energy system" GBER 55/2024/ENV der man kan åpne opp for "more efficient interaction between electric and thermal solutions" og "improved heating and cooling solutions intended to alleviate stress on electrical grid" samt "Providing more flexibility in the energy system, i.e. through demand response, supply-side flexibility, advanced energy management systems, and energy storage". Dermed har man mulighet å finne juridisk gruppeunntak for slike prosjekter og her kan løsninger innen fast biobrensel innen kvotepliktig sektor finne god integrasjon med strømnettet slik som beskrevet i gruppeunntaket.

Norsk Industri ber Enova om å revurdere begrensningen knyttet til kvotepliktige anlegg, slik at prosjekter som kan bidra til å avlaste strømnettet og styrke energisystemet ikke blir utelatt fra støtteordningen

For prosessindustri blir det vanskelig å få prosjektene til å tilfredsstille både kravet om prekvalifisering til Statnett sine reservemarkeder samtidig med mulighet for utkobling i fire timer under topplast-tiden. Norsk Industri foreslår derfor at man enten må prekvalifiseres til reservemarkedene eller gi mulighet for utkobling i 4 timer. I kontinuerlige prosesser eller batchvise prosesser som er knyttet til de kontinuerlige får man ikke koblet ut i 4 timer, og det er ofte disse prosessene som har høyest

CO2-utslipp og energiforbruk. Det kan bli uforholdsmessig dyrt å lage fleksibilitetsløsninger med batteri for å kunne koble ut under topplast. For mindre industribedrifter eller sesongbasert industri vil prekvalifisering til Statnett kunne bli krevende, men disse vil antakelig kunne ha mulighet for utkobling i topplast-tiden.

Utfasing av fossile brensler er hovedmålet for programmet. Norsk Industri foreslår at kravet om 20% permanent reduksjon i energibruk erstattes med et krav om 50% permanent reduksjon i CO2-utslipp eller reduksjon i spesifikt energiforbruk. Dersom man ønsker et krav knyttet til energibruk, burde det mykes opp gjennom å ta vekk ordet permanent, og redusere kravet fra 20% til 15%, evt. med ulike vurderinger for ulike bransjer for å unngå at lavutslippsprodusenter straffes for tidlige klimatiltak. I tillegg må energireduksjonen sees i forhold til den mengde energi som tiltaket erstatter. Reduksjonen må gjelde kun tiltaket og ikke hele prosessen. Norsk Industri foreslår at man beregner energibesparelsen under prosjektgjennomføringen og at det er tilstrekkelig dokumentasjon. Videre foreslås det også at energibruk presiseres som «higher heating value» dersom dette kriteriet blir stående.

Kravet om å begrense ekstra effektuttak fra nettet til 25MW ser vi som rimelig. Det bør vurderes å åpne for fasevis dokumentasjon, f.eks. intensjonsbrev fra netteiere, slik at gode prosjekter ikke faller bort grunnet sene avklaringer.

Kravet om tilgang til nettkapasitet er også ok.

Rangeringskriterier alternativ 1 (foretrukket):

- 65% vekt tillegges kr/tonn CO2 reduksjon av fossile brensler (ettersom dette er det viktigste målet)
- 15% vekt tillegges økt fleksibilitet; Enten redusert effektbehov under topplast-tiden i nettet eller deltagelse i Statnett sine fleksibilitetsmarkeder kan tilfredsstille kriteriet
- 20% tillegges redusert energibruk; Norsk Industri foreslår at denne blir stående med 20% dersom kravet til redusert energibruk erstattes av redusert CO2 slik at det ligger et insentiv til å redusere energibruk selv om det ikke er et kvalifikasjonskriterium.

Rangeringskriterier alternativ 2:

- 70% vekt tillegges kr/tonn CO2 reduksjon av fossile brensler
- 15% vekt tillegges økt fleksibilitet; enten redusert effektbehov under topplast-tiden i nettet eller deltagelse i Statnett sine fleksibilitetsmarkeder kan tilfredsstille kriteriet
- 15% vekt tillegges redusert energibruk: Vi foreslår at denne reduseres til 15% dersom kvalifikasjonskriteriet til redusert energibruk blir stående.

For rangeringskriteriene kan det også vurderes å gjøre bransjespesifikke vurderinger.

Vennlig hilsen
Norsk Industri